

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը գինված հակամարտության վերածելու, Էուրոյունը նենգափոխելու եւ խաղաղ բանակցային գործընթացը խոչընդոտելու Ադրբեջանի պատասխանատվության մասին

Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովը.

Ընդգծելով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հռչակման եւ կազմավորման գործընթացի լիովին եւ անթերի համապատասխանությունը միջազգային իրավունքին ու այդ ժամանակահատվածում գործող ԽՍՀՄ օրենսդրությանը,

Շեշտելով Խորհրդային Միության փլուզումով նախկին Ադրբեջանական ԽՍՀ տարածքում երկու իրավահավասար անկախ պետությունների՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության եւ Ադրբեջանի Հանրապետության ձեւավորումը,

Փաստելով ԼՂ բնակչության ինքնորոշման իրավունքի իրականացման գործընթացին ի պատասխան, ադրբեջանական իշխանությունների կողմից որդեգրված Էթնիկ գտումների քաղաքականության եւ ուժային մեթոդներով հարցի լուծման ճանապարհը, դրսեւորված.

- Ադրբեջանական ԽՍՀ-ի բոլոր բնակավայրերում՝ Սումգայիթ, Կիրովաբադ, Շամխոր, Բաքու եւ այլ 1988-1990թթ. ադրբեջանական իշխանությունների կողմից հայ բնակչության զանգվածային տեղահանումներով, ջարդերով, բռնություններով ու սպանություններով,

- ԼՂԸ եւ հարակից տարածքներում իր բնօրրանում ապրող հայ բնակչության նկատմամբ իրականացրած էթնիկական գտումներով,

- վարձկան գրոհայինների եւ միջազգային ահաբեկիչների ներգրավմամբ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության դեմ Ադրբեջան կողմից 1991-1994թթ. սանձազերծած լայնածավալ ռազմական ագրեսիայով,

Վերահաստատելով Հայաստանի Հանրապետության հանձնառությունն առ այն, որ հանդիսացել եւ հանդիսանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության եւ նրա բնակչության անվտանգության երաշխավորը,

Արձանագրելով, որ Ադրբեջանի ուժային քաղաքականության արդյունք հանդիսացող բազմափուլային մարդկային անդառնալի կորուստների, անկախ ազգային պատկանելիությունից մեկ միլիոնից ավելի փախստականների ու տեղահանվածների, ծանր նյութական

կորուստների ու ԼՂՀ եւ Ադրբեջանի փոխադարձ վերահսկողության տակ տարածքներ անցնելու անմիջական պատասխանատուն ազդեսոր Ադրբեջանն է,

Վկայակոչելով Ադրբեջանի կողմից շարունակվող.

- արցախյան հիմնախնդրի եռթւայան եւ հակամարտութւյան ծագման ու ծավալման պատճառների խեղաթւյրումներն ու նենգափոխումները, հակամարտութւյան կողմ հանդիսացող Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետութւյանը, որպես բանակցային լիիրավ կողմ չճանաչելու Ադրբեջանի մարտավարութւյունը, որոնք նպատակ են հետապնդում խուսափել հակամարտութւյան բուն առարկան հանդիսացող՝ Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետութւյան կարգավիճակի եւ անվտանգութւյան հետ կապված հարցերի առաջնահերթ լուծումից եւ հակամարտութւյան հետեւանքների համար պատասխանատւութւյունից,
- ռազմատենչ հայտարարութւյունները, հայատյացութւյան եւ հայկական մշակութային ժառանգութւյան ոչնչացմանն ուղղված քաղաքականութւյունը, ինչը խոչընդոտում է կողմերի միջեւ փոխվստահութւյան ձեւավորման հնարավորութւյունները,

Յամոզված լինելով, որ արցախյան հիմնախնդրի հանգուցալուծման, ռազմական ճանապարհի բացառման եւ հակամարտութւյան խաղաղ կարգավորման գործընթացի անշրջելիութւյան եւ արդյունավետութւյան ապահովման երաշխիքը եղել եւ մնում է ժողովուրդների իրավահավասարութւյան եւ ինքնորոշման իրավունքի սկզբունքի անվերապահ կիրառումը,

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է

Ադրբեջանի ռազմատենչ հայտարարութւյունները, հակամարտութւյան ծագման եւ հետեւանքների պատճառների խեղաթւյրումներն ու նենգափոխումները, ատելութւյուն սերմանող հակահայկական կոչերն ու գործողութւյունները, իրենց կողմից կատարված ոճրագործութւյունների ծանրութւյունը չընդունելը, շարունակում են հակամարտութւյան կարգավորման սկզբունքային ու առանցքային խոչընդոտը հանդիսանալ եւ այս քաղաքականութւյան շարունակութւյան հետեւանքների ողջ պատասխանատւութւյունը կրում է Ադրբեջանը:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

Ադրբեջանը, շարունակաբար աղավաղելով իրականութւյունը, նենգափոխելով եւ խեղաթւյրելով փաստերը, ձգտում է միջազգային հանրութւյան մոտ կեղծ պատկեր ձեւավորել հակամարտութւյան ծագման եւ ծավալման վերաբերյալ: Միեւնույն ժամանակ Ադրբեջանը, թաքցնելով արյունալի հակամարտութւյան հանգեցրած իր հանցավոր գործողութւյունները եւ իրական ազդեսորին զոհ, իսկ զոհին որպես ազդեսոր ներկայացնելով, փորձում է իր իսկ կողմից սանձազերծած պատերազմի հետեւանքների ողջ պատասխանատւութւյունը բարդել հայկական կողմի վրա:

Մինչդեռ բազմաթիվ եւ հատկապես ոչ հայկական աղբյուրներ փաստել են Ադրբեջանի կողմից կազմակերպված եւ իրականացված հայերի ջարդերն ու հետապնդումները: Մասնավորապես, Սումգայիթում տեղի ունեցած ոճրագործությունը փաստված է անմիջապես դեպքերից հետո կատարվածի վերաբերյալ, գործիչնակ, հենց Սումգայիթ քաղաքի գործադիր կոմիտեի նախագահ Ռ. Էմինբեյլու Ներկայացրած զեկուցագրով, ինչպես նաեւ, 1988թ. նոյեմբերի 18-ին ք. Մոսկվայում ԽՍՀՄ Գերագույն դատարանի քրեական գործերով կոլեգիայի վճռով եւ 1988թ. դեկտեմբերի 20-ին ՌԽՖՍՀ Վորոնեժի մարզային դատարանի կողմից կայացրած դատավճռով, իսկ հունվարի 13-ից-19-ը Բաքվում հայերի նկատմամբ իրականացված զանգվածային ջարդերը վավերագրված են 1990 թվականի փետրվարի 19-ին եւ մարտի 1-ին գումարված ԽՍՀՄ Գերագույն Խորհրդի 3-րդ նստաշրջանի փակ նիստերում ԽՍՀՄ ՊԱԿ-ի նախագահ Վ.Ա.Կրյուչկովի եւ ԽՍՀՄ Ներքին գործերի նախարար Վ.Վ.Բակատինի կողմից ներկայացված փաստերով:

Սակայն, պատմությունը նենգափոխելու եւ գլխավայր շուռ տալու պետական մարտավարությամբ, Ադրբեջանը օգտվելով հատկապես միջազգային խորհրդարանական կազմակերպություններում շատերի անտեղյակությունից եւ հարցի էությանը ծանոթ չլինելու հանգամանքից, ձգտում է կարգավորման՝ միմյանց հետ շաղկապված բաղադրիչների, փաթեթից առաջնահերթ լուծման համար առանձնացնել տարածքների եւ փախստականների հարցերը եւ ձեռք բերել այդ խնդիրների վերաբերյալ պահանջատիրոջ կարգավիճակ: Դրա հիման վրա, Ադրբեջանը անթաքույց նպատակ է հետապնդում հող ստեղծել իր հնարավոր նոր ագրեսիայի արդարացման համար՝ պահպանելով հակամարտության կարգավորման ռազամական ճանապարհը:

Առաջնահերթ խնդիր է միջազգային ատյաններում վերակազնել կատարվածի իրական պատկերը եւ մատնանշելով Ադրբեջանի պատասխանատվությունը հակամարտության սրման, դրա հետեւանքների եւ չկարգավորման վերաբերյալ, հակազդել նրա կողմից իրականացվող քաղաքականությանը՝ ակտիվորեն ներգրավելով այդ գործում խորհրդարանական դիվանագիտությանը:

Յեղիսակ՝ [Արմեն Ռուստամյան](#)